

RZECZPOSPOLITA, Poland, 28 February 2024

Publicystyka

Premier Jonas Gahr Støre: Polska i Norwegia – europejscy partnerzy

Polska jest w Europie ważnym punktem odniesienia – pisze premier Norwegii Jonas Gahr Støre.

Przybywam do Polski, żeby spotkać się z moim kolegą, panem Donaldem Tuskiem. Z dużym zainteresowaniem śledziliśmy w Norwegii wspaniały wzrost ekonomiczny i rozwój Polski. Dziś Polska stanowi polityczny, ekonomiczny i kulturalny punkt ciężkości w centrum Europy. Polska stała się też dla Norwegii istotnym partnerem współpracy – tak, jednym z najważniejszych.

Wspólne interesy Norwegii i Polski

Chcemy teraz jeszcze bardziej wzmocnić relacje Norwegii z Polską. Mamy na czym budować:

Po pierwsze, Polska jest naszym istotnym partnerem handlowym i naszym największym rynkiem eksportowym dla żywności pochodzenia morskiego. Gazociąg Baltic Pipe został otwarty w 2022 r. i zapewnia dostawy norweskiego gazu bezpośrednio do Polski oraz przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego w Europie. Piszemy teraz wspólnie nowe rozdziały o energetyce, jak w przypadku firmy Equinor, zaangażowanej w rozwój morskiej energetyki wiatrowej oraz energetyki słonecznej. Ramy dla naszego eksportu do Europy wyznacza porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym EOG, które istnieje już od 30 lat. Dla norweskiego eksportu nie ma umowy o większym znaczeniu, zapewnia nam ona jednakowe zasady gry.

Po drugie, patrzymy tak samo na duże europejskie wyzwania. Jesteśmy partnerami w ramach EOG, częścią wspólnego europejskiego rynku i bliskimi sojusznikami w ramach NATO. Na szczycie agendy mojego spotkania z panem Tuskiem jest temat wojny w Ukrainie. Polska w dużym stopniu była i jest motorem, może najważniejszym, europejskiego wsparcia dla Ukrainy. Polska wie, jak to jest być celem najazdu i zamienić się w pole bitwy. Ta serdeczność i solidarność, jakimi wykazało się polskie społeczeństwo po inwazji Rosji na Ukrainę, stanowiły przykład dla reszty Europy. Polska wykazała się przywództwem i dziś gości około miliona ukraińskich uchodźców. Norwegia również trwa przy udzielaniu wsparcia Ukrainie i będziemy wspierać ludność Ukrainy w nadchodzących latach.

Rosyjskie działania wojenne w Ukrainie zagrażają europejskiemu bezpieczeństwu. Zmieniające się polskie rządy wyposażyły armię tak, by stała się ona jedną z najsilniejszych sił obronnych NATO. Niedawno podpisano kontrakty na zakup norweskich systemów rakietowych od Kongsberg Gruppen, w celu dalszego wzmocnienia polskiej obrony wybrzeża.

Norwegia buduje silne relacje z Polską

Po trzecie, Norwegia i Polska od 20 lat prowadzą szeroko zakrojoną współpracę w ramach funduszy norweskich i EOG, stanowiących norweskie wsparcie w celu wyrównywania różnic społecznych i ekonomicznych w Europie. Norwegia obecnie jest głównym darczyńcą na rzecz projektów dotyczących klimatu, badań, innowacji, kultury, społeczeństwa obywatelskiego i wielu innych, a ta współpraca jest zdecydowanie największa z Polską. Nigdy wcześniej tego typu działania nie były aż tak ważne. Chodzi również o to, aby przyczynić się do budowy silnego i odpornego społeczeństwa, które będzie w stanie przeciwstawić się tendencjom populistycznym i niedemokratycznym.

Po czwarte, relacja pomiędzy dwoma krajami to zawsze relacja międzyludzka: pomiędzy kolegami i koleżankami z pracy, studentami, turystami i w związkach partnerskich. Nasi przyjaciele z Polski

stanowią w Norwegii największą grupę imigrancką, obejmującą sporo ponad 100 tys. mieszkańców. Ci pierwsi, którzy do nas przyjechali, uczestniczyli w budowaniu naszego kraju, jak pan Donald Tusk w młodości. Teraz są reprezentowani we wszystkich zawodach. Są zintegrowani i są ważnymi uczestnikami norweskiej ekonomii, kultury i życia społecznego, dzięki wspólnemu rynkowi pracy w EOG. My, Norwegowie, podróżujemy do Polski w wielu sprawach. Między innymi ponad 1,5 tys. Norwegów studiuje na polskich uczelniach. Te wszystkie kontakty jeszcze bardziej zbliżyły Norwegię i Polskę.

Europa wspiera Ukrainę. Podziela wspólne wartości

Niewiele z europejskich wyborów śledzono z większym międzynarodowym zainteresowaniem niż październikowe wybory w Polsce. Pan premier Tusk zdobył większość, żeby przeprowadzić reformy wzmacniające demokrację oraz niezależność mediów i sądów. To wysłała istotne sygnały dla reszty Europy w czasie, gdy w natarciu są fałszywe wiadomości i autorytarne sposoby myślenia.

Dlatego właśnie teraz silniejsza współpraca z Polską daje ważny wyraz temu, że dzielimy te wartości i razem przy nich trwamy: wsparcie dla Ukrainy w jej walce o wolność i niezależność oraz wsparcie demokracji i współpracy międzynarodowej. Oraz wejście na nowy poziom współpracy między Norwegią a Polską.